

Però la ordinació tributària podrà ressentir-se de justícia si s'haguessin oblidat altres tributacions que caient dintre d'aquella divisió abans esmentada, no s'haguessin també adjudicat a l'Hisenda Espanyola; i a l'efecte, també a l'Estat Espanyol, es reserva en l'Estatut, els rendiments de les propietats i drets que no transmeti a Catalunya, els beneficis que s'obtidran dels monopolis i els arbitris per serveis retribuïts.

Però en qüestions monetàries, la claretat abans que tot, i l'Estatut, que sense ésser casuístic, és prou eloqüent, ha volgut definir el què entenia que són rendiments de propietats i drets de l'Estat en l'actual pressupostí diu a l'efecte: f) el donatiu de la clerecia i de les monges; g) les propietats i drets de l'Estat que aquest no traspasarà a Catalunya; h) els reintegraments d'exercicis tancats en llur totalitat, si procedeixen de liquidacions anteriors al 31 de Desembre de 1931, i només els que previndran de tributacions pervents a la República en l'esdevenidor; i) publicacions oficials de la República.

Reconeix com a monopolis actualment per l'efecte exposat: j) els provinents de la circulació fiduciària i els dels Bancs d'Espanya i Hipotecari; k) el dels tabacs; l) el dels llumins de tota mena; m) els dels explosius; n) el de la sal; o) els de la loteria; p) els de la Casa de la Moneda; q) els dels petrolis; r) els dels telèfons.

I per fi determina que són arbitris per serveis retribuïts, actualment: s) els que graven els ports francs de Canàries; t) els drets obvencionals dels Consolats; u) els de Correus i Telègrafs; v) els establiments penals; x) les quotes militars i les multes; z) tots aquells altres arbitris que en forma directa o amb paper timbrat siguin pagats com a retribució de serveis a càrrec de les finances de la República.

Va a estructurar-se un règim nou a Espanya, i en una disposició definitiva com l'Estatut, no podia deixar de pensar-se en el futur i preveure les possibles modificacions a introduir en el règim tributari espanyol; i, a l'efecte, en l'article 21, es diu que la supressió de qualsevulla dels ingressos contributius deurà ésser compensada, per tal de què exigeixi la deguda nivellació entre ingressos i despeses. L'article 23 facultava a la Generalitat per utilitzar els impostos que han tingut fins ara les disoltes Diputacions catalanes, i àdhuc crear-ne de nous, i en el 24, li confereix la recaptació i distribució dels recàrrecs sobre les contribucions directes, i sols la recaptació de les generals, amb la excepció dels monopolis i les Duanes.

Disposa que el Govern de la República no aplicarà a Catalunya les contribucions sobre els consums, sobre el consum interior de la cervesa, sobre els cercles d'esbargiment, béns de profús, i sobre el gas, l'electricitat i el carbur de calci, i els que constitueixen dotació de les hisendes locals, advertint que l'impost del timbre només serà aplicable en el territori català quan als epígrafs que representen retribució de serveis, l'execució dels quals hagi estat reservada al Govern de la República i diu que l'impost de pagaments a l'Estat s'aplicarà únicament damunt els pagaments que farà el Govern de la República.

Calia però, aclarir altres conceptes qual determinació podia ésser dubtosa, i en l'article 25, es diu que els drets sobre les mines, caça, aigües, pesca, béns d'us públic, els destinats a algun servei públic o al foment de la riquesa nacional —exceptuats els expressament reservats pel Govern per destinar-los a l'exercici de funcions pròpies— passaran a ésser propietat de Catalunya.

El criteri d'equitat que hem vist en tractar de la possible supressió d'impostos, el veiem reflexat en l'article 26, en tractar del Deute públic de l'Estat espanyol: l'augment de Deute destinat tot o part a atendre serveis reservats a la Generalitat, li serà compensat en la proporció que hi hagi entre la població total de Espanya i la del territori català.

Aquesta és a grans ratlles l'organització financiera que s'estableix en l'Estatut de Catalunya; hem parlat de profit, en l'ordre pràctic, i no pot passar desapercebut als ulls de ningú que l'haver de fer les recaptacions i distribucions dels nostres tributs, podem fer-los baix una millor base de justícia que no han estat fins ara; Catalunya ha sofert prou injustícia en l'aspecte econòmic, i té tècnics prou intel·ligents per donar-se un sistema d'impostos justos i per distribuir amb el màxim profit els seus cabals.

Recordem que la simplificació i justícia de les tributacions ha de facilitar el seu augment, i no oblidem aquella gran obra, realitzada amb ben pocs mitjans per cert, per la Mancomunitat anterior a l'adveniment de la Dictadura.

Les Entitats Gremials i l'Estatut de Catalunya

Són moments de gran espectació davant l'actiu que els catalans adoptaran perquè a Catalunya se li aprovi l'Estatut.

Cal que els catalans tinguem seny. No ens deixem portar per camins derrotistes.

Tenim les organitzacions gremials, totes elles compostes de comerciants i petits industrials, que

per determinats factors se'ls considera com a gent que no té altra preocupació que veure al final de cada jornada els «diners» que troba al «calaix». No diré que això succeeixi, però avui dia són comptats els que així pensen.

En aquests moments tan importants per Catalunya, jo dec recordar l'assemblea que a Gijon ce-